

tilastotiedotus statistisk rapport

Tilastokeskus
Statistiska Årsboken

ISSN 0355-2373

**Tilastokeskus
Statistikcentralen**

1980

Tiedustelut - Förfrågningar

Päiväys - Datum

N:o - Nr

Erkki Huttunen
Kaisa Lundsten
Puh. (90) 5800260
Tel. (90) 5800215

22.2.1980

YR 1980:2

KAUPAN YRITYSTEN NELJÄNNEKVUOSITTAINEN
VARASTOTILASTO IV 1978 - III 1979
Ennakkotietoja

HANDELSFÖRETAGENS KVARTALSVISA LAGER-
STATISTIK IV 1978 - III 1979
Förhandsuppgifter

JAKAJA: Valtion painatuskeskus, PL 516 00101 Helsinki 10
Puhelin 90-539011/tilaukset
Käteismyynti, Annankatu 44.

DISTRIBUTÖR: Statens tryckericentral, PB 516 00101 Helsingfors 10
Telefon 90-539011/beställningar
Kontantförsäljning, Annegatan 44.

127903082V—Star Copier/7356

Kauppan varastot kasvaneet v. 1979 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä

Tilastokeskuksen varastotilaston mukaan tukku- ja vähittäiskaupan yritysten kokonaisvarastot kasvoivat vuoden 1979 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä noin 2,7 %. Varastot vähenivät ensimmäisellä ja toisella neljänneksellä ja kasvoivat kolmannella neljänneksellä.

Kauppatavaroiden varastot, jotka muodostavat noin 90 % kokonaisvarastoista, kasvoivat noin 2,2 %. Ne kasvoivat mm. tuotantotarviketukkukaupassa erityisesti kolmannella neljänneksellä, erittelemättömässä tukku- ja vähittäiskaupassa ensimmäisellä neljänneksellä ja yleisvähittäiskaupassa ensimmäisellä ja toisella neljänneksellä. Vähenemistä tapahtui esim. yleistukkukaupassa erityisesti ensimmäisellä neljänneksellä sekä sisustustarvikkeiden vähittäiskaupassa kaikilla neljänneksillä.

Handelns lager ökat under de tre första kvartalen år 1979

Enligt Statistikcentralens lagerstatistik har totallagren för detalj- och partihandelns företag ökat under 1979 års tre första kvartal med omkring 2,7 %. Lagren minskade under det första och andra kvartalet och ökade under det tredje kvartalet.

Lagren för handelsvaror, som utgör omkring 90 % av totallagren, ökade med omkring 2,2 %. Dessa ökade i synnerhet under det tredje kvartalet bl.a. inom partihandeln med produktionsvaror, under det första kvartalet inom ospecificerad detalj- och partihandel och under det första och andra kvartalet inom allmän detaljhandeln. Lagren minskade speciellt under det första kvartalet inom den allmänna partihandelns samt under samtliga kvartal inom detaljhandeln med inredningar.

YLEISTÄ

Oheisena julkaistaan ensimmäisen kerran Tilastokeskuksen laatima tilasto kaupan yritysten ¹⁾ varastojen muutoksista neljännesvuosittain.

Tiedoista ilmenevät kiinteä- ja käypähintaiset varastot 31.12.1978 sekä niiden muutokset verrattuna edelliseen neljännekseen ja edelliseen vuoteen 31.3., 30.6. ja 30.9.1979.

Varastoista on ilmoitettu kokonaisvarastot ja kauppatavaravarastot. Lisäksi varastot on ryhmitelty toimialan mukaan. Nyt julkaistavat tiedot ovat ennakkotietoja. Lopulliset tiedot julkaistaan myöhemmin vuonna 1980.

1 Tiedustelumenetelmä

Kaupan yritysten neljännesvuosittainen varastotilasto perustuu neljännesvuosittain suoritettavaan otantatiedusteluun. Tilastoyksikkönä on yritys itsenäisenä juridisena yksikkönä. Tiedot kerätään otokseen kuuluvilta yrityksiltä postitse lomakkeella. Tiedustelulomake on tämän julkaisun liitteenä.

Perustietojen luotettavuuden ja nopean saannin turvaamiseksi noudatetaan tietojen keruussa tarkoituksenmukaista joustavuutta. Tämän mukaisesti yritykset voivat ilmoittaa varastonsa arvon itselleen parhaiten soveltuvan arvostusmenetelmän mukaisesti. Vastaavasti voi yritys perustellusta syystä poiketa varastojen inventointiajankohtaa koskevasta vaatimuksesta. Esimerkiksi yritykset, jotka soveltavat ns. tertiaalilaskentaa, voivat antaa varastotiedot näin määräytyvien vuosikolmannesten päättymisajankohdilta.

Muun muassa edellä mainituista seikoista johtuen on tilaston perusaineisto epäyhtenäistä.

Tiedot tehdään vertailukelpoisiksi erinäisillä muunnoksilla.

2 Tietosisältö

Tilaston varastotyyppit eivät peitä koko vaihto-omaisuuskäsitettä. Ulkopuolelle jäävät seuraavat ryhmät: a) tontit- maa- ja vesi-alueet, b) osakkeet ja osuudet sekä c) muu vaihto-omaisuus. Tilastokeskus kerää näistä vaihto-omaisuusryhmistä tiedot vuosittain kaupan yritystilaston yhteydessä.

Tämän tilaston liitteenä olevassa tiedustelulomakkeessa on esitetty vaihto-omaisuutta ja varastotyyppejä koskevat määritelmät sekä muut tietojen antamiseen liittyvät ohjeet. Niitä ei sen vuoksi käsitellä tässä yhteydessä lähemmin.

1) Kaupan yrityksellä tarkoitetaan yritystä, jonka päätoimiala on kauppa. Päätoimiala on se, millä yrityksen henkilökunnasta on 50 % tai enemmän.

3 Otanta

Kaupan neljännesvuotaisen varastotilaston perusjoukkona olivat Tilastokeskuksen vuoden 1976 yritysrekisterin mukaan toiminnassa olleet yritykset, jotka kuuluivat institutionaalisen sektoriluokituksen ¹⁾ luokkaan 1: yhteisöyritykset ja yhteisömäiset yritykset (poislukien valtion ja kuntien liikelaitokset), ja joiden päätoimiala oli kauppa.

Vuotta 1978 ja aikaisempia ajankohtia (joita ei tässä vielä julkaista) koskevaan näytteeseen on otettu kaikki vähintään 100 hengen yritykset sekä pienemmistä (5-99 henkeä) yksinkertainen satunnaisotos. Otoskoot toimialoittain on määrätty siten, että aluksi sovittiin kokonaisotokseksi noin tuhat yritystä käytettävissä olevien resurssien perusteella. Tämän jälkeen jaettiin kokonaisotos toimialoittain kunkin toimialan yritysten lukumäärä- ja liikevaihtojen hajontatietojen perusteella. Tässä käytettiin ns. Neuman-allokointia. (Otos on poimittu v. 1974 yritysrekisteristä.)

Vuoden 1979 alusta käytettävä otos poimittiin muuten samoin kuin aikaisempi otos, mutta poiminta suoritettiin vuoden 1976 yritysrekisteristä ja otoskoot määrättiin siten, että ensin määriteltiin kutakin toimialaa kuvaamaan tarkoitettulle otokselle vähimmäisluotettavuustaso. Tämän jälkeen toimialojen otoskoot laskettiin yritysten liikevaihtojen hajontatietojen perusteella. Kokonaisotokseksi saatiin noin 900 yritystä.

Taulussa 1. on esitetty tiedusteluun vastanneiden yritysten peittävyys perusjoukosta vuoden 1976 liikevaihdoilla mitattuna eri neljänneksillä toimialoittain.

4 Aineiston käsittely

Tilastossa esitetään varastot miljoonina markkoina 31.12.1978 sekä varastojen muutokset kunkin vuosineljänneksen lopussa kiintein ja käyvin hinnoin. Kokonaisvarastot sisältävät seuraavat varastotyytit: Aineet ja tarvikkeet ja poltto- ja voiteluaineet, jotka on arvostettu hankintahintaan, keskeneräiset työt, valmistetut ja kauppatavarat, jotka on arvostettu myyntihintaan. Perustiedot muunnetaan arvostuksiltaan vertailukelpoisiksi. Muunnoskertoimet arvioidaan vuosittaisesta yritystilastosta.

Eräät yritykset käyttävät sisäisessä laskentatoimessaan aikavälejä, jotka poikkeavat kalenterivuoden neljänneksistä. Tavallisin näistä on kolmannesvuosittainen laskenta, mutta muitakin aikavälejä esiintyy. Nämä poikkeavat tiedot muunnetaan tilastoa varten neljännesvuosittaisiksi. Muuntaminen tapahtuu suoravaihtoisesti inter- ja extrapoloimalla.

Varastotietojen uudelleenarvostamisessa hankinta- ja myyntihintaisiksi tarvitaan varastotyypeittäin ja toimialoittain tiedot keskimääräisistä varastossaoloajoista, hintojen muutoksista ja arvostusmenetelmien keskinäisistä eroista.

1) Institutionaalisten sektoreiden luokitus, Tilastokeskus käsikirjoja N:o 5, Hki.

Muunnettaessa käypähintaiset varastonarvot joulukuun 1976 hintatasolle otetaan huomioon varastotyyppien varastossaoloaika, mikäli tiedot on arvostettu hankintahintoihin. Varastossaoloaikatiedon avulla voidaan laskea varaston hankinta-ajankohta ja näin valita deflaattorina käytettävästä hintaindeksisarjasta hankinta-ajankohdan pisteluku. Varastossaoloajat perustuvat erillistiedusteluun.

Varastotyyppien hintojen muutoksia mitataan toimialoittain ja varastotyypeittäin laadittavilla hintaindekseillä. Hintaindeksinä käytetään pääasiassa kuukausittaisen kaupan myyntitilaston hintaindeksejä, jajoissain erityistapauksissa sovelletaan erityisiä painotusmenetelmiä ja teollisuuden varastotilaston hintaindeksejä.

Muunnetut otostiedot korotetaan lopuksi perusjoukon tasolle toimialoittain ja suuruusluokittain perusjoukon ja vastanneiden liikevaihtojen (v. 1976 liikevaihto) suhteella.

5 Tietojen julkaiseminen

Tilastokeskus julkaisee vastaisuudessa kaupan neljännesvuottaisen varastotilaston ennakkotiedot Tilastotiedotus-sarjassa YR neljästi vuodessa noin 12-14 viikkoa a.o. neljänneksen päättymisestä.

ALLMÄNT

Statistikcentralens statistik över kvartalsvisa lagerförändringar i handelns företag ¹⁾ publiceras för första gången.

Uppgifterna ges till fasta och löpande priser för lagren per 31.12.1978 samt lagerförändringar från föregående kvartal och året förut per 31.3., 30.6. och 30.9.1979.

Lagren har meddelats som totallagren och lagren för handelsvaror. Lagren grupperas dessutom enligt näringsgren. De uppgifter som nu publiceras är förhandsuppgifter. De slutliga uppgifterna publiceras senare år 1980.

1 Utredningsmetod

Handelsföretagens kvartalsvisa lagerstatistik baserar sig på en urvalsförfrågan som görs varje kvartal. Den statistiska enheten är företaget som självständig juridisk enhet. Uppgifterna insamlas av de företag som hör till urvalet med hjälp av en blankett. Frågeblanketten finns som bilaga till denna publikation.

För att garantera att primäruppgifterna är tillförlitliga och att de erhålls snabbt tillämpas ett smidigt förfarande vid insamlandet av uppgifterna. Företagen kan uppge lagervärdet enligt den värderingsmetod som passar dem bäst. Företaget kan även på motiverade grunder avvika från lagerinventeringstidpunkten. T.ex. företag som tillämpar sk. tertialberäkning kan således ge lageruppgifter var fjärde månad.

Bland annat på grund av ovannämnda orsaker är statistikens primärmaterial oenhetligt.

För att uppgifterna skall vara jämförbara omräknas de.

2 Uppgiftsinnehåll

De lagertyper som används i statistiken täcker inte hela begreppet omsättningstillgångar. Följande grupper blir utanför: a) tomter, jord- och vattenområden, b) aktier och andelar och c) övriga omsättningstillgångar. Statistikcentralen insamlar årligen uppgifter om dessa omsättningstillgångar i samband med handelns företagsstatistik. På den frågeblankett som finns som bilaga till denna publikation ges definitioner på omsättningstillgångar och lagertyp samt andra anvisningar om lämnandet av uppgifter. De behandlas därför inge närmare här.

1)

Med handelns företag avses företag vars huvudnäring är handel. Som huvudnäring räknas den näringsgren där 50 % eller mera av företagets personal är sysselsatt.

3 Urval

Populationen för handels kvartalsvisa lagerstatistik utgjordes av de företag som enligt Statistikcentralens företagsregister år 1976 var verksamma och som hörde till den institutionella sektorindelningens första klass: sammanslutningsföretag och sammanslutningsliknande företag (exkl. statens och kommunernas affärsföretag) vars huvudnärning var handel.

I det urval som gällde år 1978 och tidigare tidpunkter (vilka inte ännu publiceras) har samtliga företag med minst 100 anställda medtagits och de minsta företagen (5-99 anställda) uttogs genom ett obundet slumpmässigt urval. Urvalsstorlekerna enligt näringsgren bestämdes så att det totala urvalet på cirka tusen företag delades upp enligt näringsgren efter uppgifts om företagens antal och omsättning. Här använde man sig av Neuman allokering. (Urvalet har tagits ur 1974 års företagsregister).

Det urval som använts från och med början av år 1979 uttogs i övrigt på samma sätt som det tidigare urvalet, med undantag av att urvalet uttogs ur 1976 års företagsregister och för varje urval bestämdes den lägsta tillförlitlighetsgränsen. Härefter beräknades näringsgrenarnas urvalsstorlekar på basen av spridningsuppgifterna om företagens omsättning. Det slutliga urvalet omfattade cirka 900 företag.

Ur tabell 1 framgår vilken täckning de företag som besvarat förfrågan har av populationen mätt enligt 1976 års omsättning för de olika kvartalen efter näringsgren.

4 Behandling av materialet

I statistiken ges lagervärdena i miljoner mark per 31.12.1978 och lagerförändringar i slutet av varje kvartal till fasta och löpande priser. Totallagren innebär följande lagertyper: Material och tillbehör samt bränsle och smörjemedel, som har uppgivits till anskaffningspris, och varor i arbete, färdigvaror av egen tillverkning och handelsvaror, som har uppgivits till försäljningspris. I primäruppgifterna görs en del ändringar så att lingskoefficienterna erhålls årligen ur företagsstatistiken. Vissa företag använder vid intern kalkylering tidsperioder som inte sammanfaller med kalenderårets kvartal. Den vanligaste är tertialkalkylering, men även andra tidsintervall förekommer. Dessa uppgifter omräknas för statistiken att gälla kvartal. Vid omräkningen används rätlinjig inter- och extrapolering.

Vid omräkning av lagervärdena till anskaffnings- och försäljningspriser behövs uppgifter enligt lagertyp och näringsgren, om den genomsnittliga lagerhållningstiden prispförändringar och skillnaderna mellan värderingsmetoderna.

1) Den institutionella sektorindelningen, Statistikcentralen, Handböcker N:o 5, H:fors.

Vid omräkningen av lagervärden i löpande priser till prisnivån i december 1976 tas lagertypernas lagerhållningstider i beaktande om uppgifterna har värderats till anskaffningspris. Med hjälp av lagerhållningsuppgifterna kan anskaffningstidpunkten för lagret beräknas och sålunda kan man ur de prisindexserie som används som deflator välja det tal som gäller för anskaffningstidens prisnivå. Uppgifterna om lagerhållning baserar sig på en separat förfrågning.

Ändringarna i lagertypernas pris mäts med prisindexar som utarbetas näringsgrensvis och lagertypvis. Som prisindex används i huvudsak prisindex för handelns månatliga försäljningsstatistik och i vissa specialfall tillämpas särskilda vägningsmetoder och prisindex för industrins lagerstatistik.

De omräknade urvalsuppgifterna höjs slutligen till populationens nivå enligt näringsgren och storleksklass i samma förhållande som populationen och omsättningen för de företag som svarat på förträgan (1976 års omsättning).

5 Publicering av uppgifterna

Statistikcentralen kommer i fortsättningen att publicera förhandsuppgifterna för handelns kvartalsvisa lagerstatistik i serien Statistisk rapport YR. Förhandsuppgifterna kommer att publiceras fyra gånger i året cirka 12-14 veckor efter utgången av det kvartal uppgifterna gäller.

Taulukko 1. Vastanneiden yritysten peittävyys perusjoukosta vuoden 1976 liikevaihdolla mitattuna

Tabell 1. Respondenternas andel av populationen mätt enligt 1976 års omsättning

Toimiala Näringsgren	TOL- numero NI- nummer	Vastanneiden osuus perusjoukon liikevaihdosta - Respondenternas andel av populationens omsättning %			
		31.12.78	31.3.79	30.6.79	30.9.79
Yhteensä - Summa	6	59,0	60,5	61,3	62,0
Erittelemätön tukku- ja vähittäiskauppa Ospecificerad detalj- och partihandel	600, 623	85,6	86,5	87,6	92,7
Yleistukkukauppa Allmän partihandel	611	99,7	100,0	100,0	100,0
Ravinto- ja nautintoainetukkukauppa Partih. med livs- och njutningsm.	612	43,9	58,3	51,7	58,8
Tekst., vaatetus- ja nahkat. tukkukauppa Ph. m. text., beklädn. och lädervaror	613	17,0	35,3	41,1	37,5
Rauta- ja sähköalan tukkukauppa Partih. med järn- och elvarorr	614	46,2	55,0	52,6	54,3
Autoalan tukkukauppa Bilar och bilförnöf. i parti	615	75,1	87,8	87,8	87,7
Tuotantotarviketukkukauppa Partih. med produktionsvaror	616	65,7	68,2	68,2	68,3
Muu varsinainen tukkukauppa Annan egentlig partihandel	617	46,6	52,9	54,9	54,8
Agentuuritoiminta Agenturverksamhet	618	58,1	67,9	67,6	68,1
Erittelemätön vähittäiskauppa Ospecificerad detaljhandel	620	82,2	90,4	89,9	88,9
Yleisvähittäiskauppa Allmän detaljhandel	621	55,1	56,9	58,2	58,1
Elintarvikkeiden vähittäiskauppa Livsmedelsdetaljhandel	622	36,1	24,1	31,0	32,2
Tekst., vaatetus- ja jalkineiden vk. Textil-, beklädn- och skodetaljh.	624	23,4	15,4	14,7	15,7
Rauta-, kone ja maatal.tarv. vk. Dh. med järnv., mask. och lantbruksr.	625	21,2	16,5	14,7	14,2
Sisustustarvikkeiden vähittäiskauppa Detaljhandel med inredningar	626	25,6	41,2	38,8	35,9
Autojen väh.kauppa ja huolto Detaljh. med bilar, bilservice	627	17,0	17,7	18,9	18,9
Apteekki- ja kemikaalitav. väh.kauppa Apoteks- och kemikalievarudetaljhandel	628	8,6	5,9	5,8	5,7
Muu vähittäiskauppa Annan detaljhandel	629	18,7	17,9	17,5	17,0
Ravitsemistoiminta Restaurangverksamhet	631	12,6	18,4	18,3	18,4
Majoitustoiminta Härbärgeringsverksamhet	632	61,1	52,6	68,3	67,7

Taulkko 2. Kaupan kauppatavaravarastot 31.12.1978 ja varastojen muutokset 31.3., 30.6. ja 30.9.1979 toimialoittain

Tabell 2. Handelslager för handelsvaror 31.12.1978 och lagerändringar näringsgrensvis 31.3., 30.6. och 30.9.1979

Käypiin hintoihin - Till löpande priser

Toimiala Näringsgren	TOL- numero NI- nummer	Varasto Lager milj. mk	Muutos edellisestä neljänneksestä Förändring från Föregående kvartal %			Muutos edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä Förändring från motsv. kvartal föregående år %		
			31.12.78	31.3.79	30.6.79	30.9.79	31.3.79	30.6.79
Yhteensä Summa	6	13 994,4	+1,0	+3,3	+5,8	+3,1	+8,2	+11,4
Erittelemätön tukku- ja vähittäisk. Ospecificerad detalj- och partih.	600,623	544,4	+24,7	+0,2	-1,6	+7,7	+7,5	+4,6
Yleistukkukauppa Allmän paritihandel	611	1 938,9	-12,4	+2,7	+4,6	+4,5	+8,6	+17,9
Ravinto- ja nautintoainetukkukauppa Partih. med livs- och njutningsm.	612	266,6	-4,2	+14,6	-4,6	+32,4	+36,2	+17,8
Tekst., vaatetus- ja nahkat. tukkuk. Ph. m. text., beklädn. och lädervaror	613	148,2	+5,8	+11,5	-6,6	+0,4	+36,5	+33,0
Rauta- ja sähköalan tukkukauppa Partih. med järn- och elvaror	614	882,2	+11,6	+4,8	-7,1	+19,7	+23,2	+24,5
Autoalan tukkukauppa Bilar och bilförnöd. i parti	615	697,2	+24,8	+1,8	+0,2	+12,7	+17,1	+31,2
Tuotantotarviketukkukauppa Partih. med produktionsvaror	616	2 216,7	-11,2	+17,2	+19,8	+2,7	+24,6	+15,7
Muu varsinainen tukkukauppa Annan egentlig paritihandel	617	678,7	+1,3	+2,6	+3,5	+7,0	+10,1	+15,9
Agentuuritoiminta Agenturverksamhet	618	46,5	+16,8	-13,3	+41,2	+29,0	+8,8	+61,8
Erittelemätön vähittäiskauppa Ospecifierad detaljhandel	620	621,0	+14,0	+0,2	+1,6	+5,4	+6,8	+6,8
Yleisvähittäiskauppa Allmän detaljhandel	621	1 676,2	+6,3	+6,2	+0,3	-0,3	+9,2	+11,8
Elintarvikkeiden vähittäiskauppa Livsmedelsdetaljhandel	622	836,6	-0,2	+1,8	+3,2	-4,1	+1,3	+5,0
Tekst., vaatetus- ja jalkineiden vk. Textil-, beklädn- och skodetaljh.	624	1 093,9	+3,8	-12,3	+22,9	-12,2	-8,9	-8,7
Rauta-, kone- ja maatal.tarv. vk. Dh. med järnv., mask. och lantbruksr.	625	621,9	-11,1	-3,2	-8,1	+13,7	+0,3	-8,2
Sisustustarvikkeiden vähittäiskauppa Detaljhandel med inredningar	626	288,8	-14,2	-6,1	-16,8	-9,2	-36,0	-19,1
Autojen väh.kauppa ja huolto Detalj. med bilar, bilservice	627	715,2	+2,8	+1,7	+18,4	-11,2	-12,2	+14,4
Apteekki- ja kemikaalitav. väh.kauppa Apoteks- och kemikalievarudetaljhandel	628	137,2	+23,1	+1,1	+0,7	+15,0	+30,4	+16,9
Muu vähittäiskauppa Annan detaljhandel	629	523,1	+1,6	-1,0	+7,9	+7,8	+1,7	+8,4
Ravitseustoiminta Restaurangverksamhet	631	27,4	+33,2	+0,8	+14,1	+106,2	+109,1	+87,5
Majoitustoiminta Härbärgeringsverksamhet	632	33,7	+24,3	-10,3	+3,5	+19,4	+8,4	+17,5

Taulukko 3. Kaupan kauppatavaravarastot 31.12.1978 ja varastojen muutokset 31.3., 30.6. ja 30.9.1979 toimialoittain

Tabell 3. Handelslager för handelsvaror 31.12.1978 och lagerändringar näringsgrensvis 31.3., 30.6. och 30.9.1979

Joulukuun 1976 hintoihin - Till december månads priser 1976

Toimiala Näringsgren	TOL- numero NI- nummer	Varasto Lager milj. mk	Muutos edellisestä neljänneksestä Förändring från föregående kvartal %			Muutos edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä Förändring från motsv. kvartal föregående år %		
			31.12.78	31.3.79	30.6.79	30.9.79	31.3.79	30.6.79
Yhteensä Summa	6	11 771,7	-1,5	+0,4	+3,3	-3,9	-0,3	+1,4
Erittellemtön tukku- ja vähittäisk. Ospecificerad detalj- och partih.	600, 623	459,0	+21,9	-1,3	-2,7	+0,5	+0,2	-1,7
Yleistukkukauppa Allmän paritihandel	611	1 657,2	-14,5	+1,5	+3,0	-2,8	+1,1	+10,4
Ravinto- ja nautintoainetukkukauppa Partih. med livs- och njutningsm.	612	234,3	-6,2	+14,7	-5,5	+25,3	+29,5	+12,8
Tekst., vaatetus- ja nahkat. tukkuk. Ph. m. text., beklädn. och lädervaror	613	125,3	+4,1	+11,2	-10,5	-9,3	+24,7	+25,3
Rauta- ja sähköalan tukkukauppa Partih. med järn- och elvaror	614	721,9	+9,1	+2,1	-8,5	+9,5	+12,1	+13,6
Autoalan tukkukauppa Bilar och bilförnöd. i parti	615	529,4	+22,5	-0,3	+0,3	+0,5	+8,6	+22,3
Tuotantotarviketukkukauppa Partih. med produktionsvaror	616	1 886,6	-14,7	+9,4	+14,4	-3,7	+10,0	-1,8
Muu varsinainen tukkukauppa Annan egentlig paritihandel	617	579,6	-0,7	-0,2	-0,8	+0,3	+0,8	+4,8
Agentuuritoiminta Agenturverksamhet	618	39,2	+14,8	-14,9	+39,7	+21,0	+1,3	+52,0
Erittellemtön vähittäiskauppa Ospecificerad detaljhandel	620	515,4	+11,4	-1,9	+0,2	-1,8	-0,3	-0,7
Yleisvähittäiskauppa Allmän detaljhandel	621	1 435,1	+4,2	+4,1	-1,6	-5,4	+2,3	+4,0
Elintarvikkeiden vähittäiskauppa Livsmedelsdetaljhandel	622	718,1	-3,2	+0,9	+1,1	-8,3	-3,2	-0,5
Tekst., vaatetus- ja jalkineiden vk. Textil-, beklädn- och skodetaljh.	624	934,1	+2,9	-15,4	+20,1	-18,7	-17,2	-17,6
Rauta-, kone- ja maatal.tarv. vk. Dh. med järnv., mask. och lantbruksr.	625	531,6	-11,7	-6,0	-9,0	+7,8	-6,0	-13,9
Sisustustarvikkeiden vähittäiskauppa Detaljhandel med inredningar	626	262,1	-14,1	-10,4	-18,6	-11,0	-40,8	-27,8
Autojen väh.kauppa ja huolto Detaljh. med bilar, bilservice	627	551,5	+0,6	-1,1	+18,0	-19,1	-19,1	+5,9
Apteekki- ja kemikaalitiv. väh.kauppa Apoteks- och kemikalievarudetaljhandel	628	121,3	+22,3	-0,3	-2,0	+10,3	+23,4	+11,1
Muu vähittäiskauppa Annan detaljhandel	629	418,4	-0,0	-3,2	+4,7	-1,7	-7,7	-2,8
Ravitsemistoiminta Restaurangverksamhet	631	23,1	+30,7	-0,7	+12,7	+93,6	+96,1	+77,0
Majoitustoiminta Härbärgeringsverksamhet	632	28,5	+21,8	-11,5	+2,0	+11,9	+1,3	+10,6

Taulukko 4. Kaupan varastot 31.12.1978 ja varastojen muutokset 31.3., 30.6. ja 30.9.1979 toimialoittain
 Tabell 4. Handelns lager 31.12.1978 och lagerändringar näringsgerensvis 31.3., ja 30.6. och 30.9.1979

Käypiin hintoihin - Till löpande priser

Toimiala Näringsgren	TOL- numero NI- nummer	Varasto Lager milj. mk	Muutos edellisestä neljänneksestä Förändring från föregående kvartal %			Muutos edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä Förändring från motsv. kvartal föregående år %		
			31.12.78	31.3.79	30.6.79	30.9.79	31.3.79	30.6.79
Yhteensä Summa	6	15 284,9	+2,4	+2,6	+5,6	+5,2	+9,6	+12,8
Erittelemätön tukku- ja vähittäisk. Ospecificerad detalj- och partih.	600,623	749,1	+17,1	+2,1	-2,8	+3,8	+8,2	+3,6
Yleistukkukauppa Allmän paritihandel	611	2 444,2	-9,9	+2,6	+5,8	+2,0	+6,3	+18,5
Ravinto- ja nautintoainetukkukauppa Partih. med livs- och njutningsm.	612	283,4	+3,0	+11,8	+1,1	+45,4	+47,6	+20,4
Tekst., vaatetus- ja nahkat. tukkuk. Ph. m. text., beklädn. och lädervaror	613	149,5	+10,7	+12,3	-6,6	+6,0	+41,4	+41,1
Rauta- ja sähköalan tukkukauppa Partih. med järn- och elvaror	614	924,4	+21,3	+6,7	-5,7	+23,2	+27,1	+28,4
Autoalan tukkukauppa Bilar och bilförnöd. i parti	615	700,2	+25,3	+1,9	+0,3	+12,9	+17,7	+31,9
Tuotantotarviketukkukauppa Partih. med produktionsvaror	615	2 560,9	-9,7	+8,0	+20,2	+11,0	+23,2	+16,6
Muu varsinainen tukkukauppa Annan egentlig paritihandel	617	760,5	+2,5	+2,2	+4,2	+10,7	+13,4	+20,6
Agentuuritoiminta Agenturverksamhet	618	47,4	+28,7	+4,6	+18,8	+44,9	+47,3	+84,4
Erittelemätön vähittäiskauppa Ospecifiserad detaljhandel	620	626,6	+13,4	+0,4	+1,6	+5,4	+5,8	+7,1
Yleisvähittäiskauppa Allmän detaljhandel	621	1 694,9	+6,0	+6,6	+0,4	-0,2	+9,4	+12,2
Elintarvikkeiden vähittäiskauppa Livsmedelsdetaljhandel	622	840,4	+0,0	+1,3	+3,5	-4,0	+1,2	+5,0
Tekst., vaatetus- ja jalkineiden vk. Textil-, beklädn- och skodetaljh.	624	1 118,8	+3,1	-12,0	+21,7	-12,3	-8,8	-9,3
Rauta-, kone- ja maatal.tarv. vk. Dh. med järnv., mask. och lantbruksr.	625	623,8	-1,6	-1,4	-15,8	+25,7	+12,7	-5,3
Sisustustarvikkeiden vähittäiskauppa Detaljhandel med inredningar	626	288,8	-8,7	-2,3	-15,7	-3,8	-29,4	-9,6
Autojen väh.kauppa ja huolto Detalj. med bilar, bilservice	627	739,3	+10,7	-0,8	+16,2	-6,2	-9,3	+15,7
Apteekki- ja kemikaalitav. väh.kauppa Apoteks- och kemikalievarudetaljhandel	628	143,4	+20,2	+4,1	-0,3	+13,6	+30,6	+17,6
Muu vähittäiskauppa Annan detaljhandel	629	527,3	+1,7	+1,4	+7,9	+7,1	+4,5	+11,9
Ravitsemistoiminta Restaurangverksamhet	631	74,6	-33,1	+1,2	+6,1	+8,7	+23,8	+5,9
Majoitustoiminta Härbärgeringsverksamhet	632	41,4	+28,0	-8,1	+7,8	+24,1	+16,8	+28,7

Taulukko 5. Kaupan varastot 31.12.1978 ja varastojen muutokset 31.3., 30.6. ja 30.9.1979 toimialoittain
 Tabell 5. Handelslager 31.12.1978 och lagerändringar näringsgrensvis 31.3., 30.6. och 30.9.1979

Joulukuun 1976 hintoihin - Till december månads priser 1976

Toimiala Näringsgren	TOL- numero NI- nummer	Varasto Lager milj. mk	Muutos edellisestä neljänneksestä Förändring från föregående kvartal %				Muutos edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä Förändring från motsv. kvartal föregående år %		
			31.12.78	31.3.79	30.6.79	30.9.79	31.3.79	30.6.79	30.9.79
Yhteensä Summa	6	12 876,8	-0,2	-0,2	+3,1	-2,0	+0,9	+2,8	
Erittelemätön tukku- ja vähittäisk. Ospecificerad detalj- och partih.	600,623	633,5	+13,9	+0,6	-3,7	-3,7	+1,0	-2,7	
Yleistukkukauppa Allmän paritihandel	611	2 094,3	-12,1	+1,4	+4,1	-5,1	-1,0	+10,9	
Ravinto- ja nautintoainetukkukauppa Partih. med livs- och njutningsm.	612	249,1	+0,8	+11,9	+0,2	+37,6	+40,3	+15,3	
Tekst., vaatetus- ja nahkat. tukkuk. Ph. m. text., beklädn. och lädervaror	613	126,4	+8,9	+12,0	-10,4	-4,2	+29,1	+32,8	
Rauta- ja sähköalan tukkukauppa Partih. med järn- och elvaror	614	756,5	+18,5	+4,1	-7,1	+12,6	+15,6	+17,2	
Autoalan tukkukauppa Bilar och bilförnöd. i parti	615	531,7	+22,9	-0,1	+0,4	+0,6	+9,1	+23,0	
Tuotantotarviketukkukauppa Partih. med produktionsvaror	616	2 179,5	-13,3	+0,8	+14,8	+4,0	+8,7	-1,0	
Muu varsinainen tukkukauppa Annan egentlig paritihandel	617	603,3	+0,5	-0,6	-0,1	+3,8	+3,8	+9,1	
Agentuuritoiminta Agenturverksamhet	618	40,0	+26,8	+3,0	+17,0	+36,3	+38,1	+73,6	
Erittelemätön vähittäiskauppa Ospecifierad detaljhandel	620	520,1	+10,8	-1,7	+0,2	-1,8	-1,2	-0,5	
Yleisvähittäiskauppa Allmän detaljhandel	621	1 451,1	+4,0	+4,5	-1,5	-5,3	+2,5	+4,4	
Elintarvikkeiden vähittäiskauppa Livsmedelsdetaljhandel	622	721,3	-3,0	+0,5	+1,4	-8,2	-3,3	-0,5	
Tekst., vaatetus- ja jalkineiden vk. Textil-, beklädn- och skodetaljh.	624	955,3	+2,3	-15,1	+19,0	-18,8	-17,1	-18,2	
Rauta-, kone- ja maatal.tarv. vk. Dh. med järnv., mask. och lantbruksr.	625	533,3	-2,3	-4,3	-16,6	+19,2	+5,6	-11,1	
Sisustustarvikkeiden vähittäiskauppa Detaljhandel med inredningar	626	262,1	-8,5	-6,7	-17,6	-5,7	-34,7	-19,3	
Autojen väh.kauppa ja huolto Detalj. med bilar, bilservice	627	570,2	+8,3	-3,7	+15,6	-14,6	-16,5	+6,8	
Apteekki- ja kemikaalitav. väh.kauppa Apoteks- och kemikalievarudetaljhandel	628	126,8	+19,3	+2,6	-3,0	+8,9	+23,5	+11,9	
Muu vähittäiskauppa Annan detaljhandel	629	421,8	0,0	-0,9	+4,7	-2,3	-5,1	+0,3	
Ravitsemistoiminta Restaurangverksamhet	631	65,1	-35,6	-0,2	+4,8	+2,2	+14,8	-2,0	
Majoitustoiminta Härbärgeringsverksamhet	632	35,4	+25,4	-9,0	+6,4	+17,2	+10,1	+21,8	

Neljännesvuosittaiset yritystilastot
Kvartalsstatistiken över företag

VA PL 770 00101 HELSINKI 10
PB HELSINGFORS

Puhelin 90-58001 / varastotilasto
Telefon / lagerstatistiken

Tietojen antamisvelvollisuus perustuu lakiin (Laki 96/1954. 1 §).
Skyldigheten att insända uppgifter grundar sig på lag (L. 96/1954. 1 §).
Antamanne tiedot pidetään salaisina (mainitun lain 6 §).
Era uppgifter behandlas konfidentiellt (ovannämnda lags 6 §).

LUOTTAMUKSELLINEN
KONFIDENTIELLT

Jos yrityksen nimi tai osoite poikkeaa tarran tiedoista, merkitään muutos kohtaan "Korjatut tiedot".
Om företagets namn eller adress avviker från uppgifterna på adresslappen antecknas ändringen i punkten "Korrigerade uppgifter"

Tämä lomake jää tiedonantajan käyttöön arkistointia varten.
Detta formulär stannar hos uppgiftsgivaren för arkivering.

Korjatut tiedot - Korrigerade uppgifter

Yrityksen nimi - Företagets namn

Osoite - Adress

VARASTOTILANNE LAGERSTÄLLNINGEN	31.3.	30.6.	30.9.	31.12.	Muu ajankohta Annan tidpunkt
Rastitun ajankohdan mukaisesti Enligt den tidpunkt som kryssats för	☐	☐	☐	☐	☐
PALAUTUSPÄIVÄYS RETURNERINGSDATUM	30.4.	31.7.	31.10.	31.1.	Muu ajankohta Annan tidpunkt

Lomake palautetaan asianmukaisesti täytettynä rastilla merkittyn päivään mennessä.
Formuläret returneras vederbörligen ifyllt senast den dagen som kryssats för

VARASTOTYYPI LAGERTYP	ARVOSTUSMENETELMÄ (rasti ruutuun) VÄRDERINGSMETOD (kryss i rutan) (yksi rasti/varastotyyppi - ett kryss/lagertyp)	VARASTON ARVO LAGRETS VÄRDE MK
1. Aineet ja tarvikkeet Material och förnödenheter	1. ☐ Jälleenhankintahinta - Återanskaffningspris ___/___19___ 2. ☐ Hankintahinta (Fifo) - Anskaffningspris (Fifo) 3. ☐ Muu - Annat _____	_____
2. Poltto- ja voitelu- aineet Bränsle och smörjmedel	1. ☐ Jälleenhankintahinta - Återanskaffningspris ___/___19___ 2. ☐ Hankintahinta (Fifo) - Anskaffningspris (Fifo) 3. ☐ Muu - Annat _____	_____
3. Keskeneräiset työt Varor i arbete	1. ☐ Jälleenhankintahinta - Återanskaffningspris ___/___19___ 2. ☐ Myyntihinta - Försäljningspris ___/___19___ 3. ☐ Valmistusaineet ja -palkat - Tillverkningsmaterial och -löner 4. ☐ Muu - Annat _____	_____
4. Valmistet Färdigvaror av egen tillverkning	1. ☐ Jälleenhankintahinta - Återanskaffningspris ___/___19___ 2. ☐ Myyntihinta - Försäljningspris ___/___19___ 3. ☐ Valmistusaineet ja -palkat - Tillverkningsmaterial och -löner 4. ☐ Muu - Annat _____	_____
5. Kauppatavarat Handelsvaror	1. ☐ Jälleenhankintahinta - Återanskaffningspris ___/___19___ 2. ☐ Hankintahinta (Fifo) - Anskaffningspris (Fifo) 3. ☐ Myyntihinta - Försäljningspris ___/___19___ 4. ☐ Muu - Annat _____	_____

Lisätietoja antaa - Tilläggsuppgifter lämnas av

Puhelin - Telefon

Paikka - Ort

Päiväys - Datum
___/___19___

Tiedonantajan allekirjoitus - Uppgiftsgivarens underskrift

Kommentit ja huomautukset - Kommentarer och anmärkningar

OHJEITA

Varaston käsite

Tämä tiedustelu koskee kaikkia niitä tavaroita, jotka yrityksen kirjanpidon mukaan kuuluvat vaihto-omaisuuteen. Uuden kirjanpitolain (655/73) 12 §:n mukaan vaihto-omaisuutta ovat sellaisinaan tai jalostettuina luovutettaviksi tai kulutettaviksi tarkoitetut hyödykkeet. Vaihto-omaisuuteen kuuluvat siis raaka-aineet, keskenkäiset työt ja puolivalmisteet, yrityksen tuottamat valmiit hyödykkeet sekä kauppatavarat. Myytäväksi tarkoitetut sivutuotteet ja valmistusjätteet, tuotantotoiminnassa tarvittavat apu- ja tarveaineet sekä pakkaus- tarvikkeet kuuluvat myös vaihto-omaisuuteen.

Varastoihin sisällytetään myös ulkomailla olevat tavara- varastot sekä sitovat hankintasopimukset mikäli ne kuuluvat yrityksen vaihto-omaisuuteen. Puutavaravara- stoihin sisällytetään tehtaalla olevien varastojen lii- säksi metsissä, kaukokuljetusreittien varsilla ja kul- jetuksissa oleva yrityksen omistama puutavara. Palkkiot- työn yhteydessä syntyvät varastot ilmoittaa se yritys, jonka toimeksiannosta palkkiotyö suoritetaan.

Varastotyyppit

1. Aineet ja tarvikkeet: Raaka-aineet, puolivalmis- teet, osat ja muut tavarat, jotka aiotaan käyttää omassa valmistuksessa. Tähän ryhmään kuuluvat myös pakkaustarvikkeet sekä sellaiset tuotantotoiminnas- sa käytettävät apu- ja tarveaineet kuten esim. hiomakivet, poranterät ja räjähdysaineet, jotka eivät siirry tuotteeseen. Poltto- ja voiteluaineet tulevat tähän ryhmään vain jos ne sisältyvät var- sinaisena raaka-aineena valmistettavaan tuotteeseen.
2. Poltto- ja voiteluaineet: Omassa tuotannossa käy- tettävät tai muuten itse kulutettavat poltto- ja voiteluaineet. Tukku- tai vähittäiskauppaa harjoit- tavien yritysten myytäväksi tarkoitetut poltto- ja voiteluaineet kuuluvat ryhmään "kauppatavarat".
3. Keskeneräiset työt: Kaikki vielä työn kohteena ole- vat tavarat. Mukaan luetaan sellaiset yrityksen it- se tuottamat puolivalmisteet, jotka on tarkoitus jalostaa tässä yrityksessä edelleen. Keskeneräiset myytäväksi aiotut työt kuuluvat myös tähän ryhmään.
4. Valmisteet: Yrityksen valmistamat, sellaisinaan luovutettaviksi tarkoitetut tuotteet.
5. Kauppatavarat: Kaikki aineet, tavarat ja tarvik- keet, jotka yritys on ostanut myydäkseen ne sellai- sinaan edelleen.

Varastojen arvostus

Varaston arvon määrittämisessä käytetty arvostusmene- telmä on aina ilmoitettava. Se tehdään merkitsemällä rasti ruutuun ja tarvittaessa päivämäärä asianomaisen vaihtoehdon kohdalle. Jos mikään kyselylomakkeen ar- vostusmenetelmävaihtoehdoista ei sovellu yritykselle, ilmoitetaan yrityksen käyttämän arvostusmenetelmän ni- mi kohdassa "Muu" ja selostetaan lyhyesti kohdassa "Kommentit ja huomautukset".

HUOM! VARASTOJEN ARVOA EI SAA VÄHENTÄÄ MAHDOLLISILLA VARASTOVARAUKSILLA.
TUKKU- JA VÄHITTÄISKAUPAN VARASTOJEN ARVO IL- MOITETAAN ILMAN LIIKEVAIHTOVEROA.

ANVISNINGAR

Begreppet lager

Denna enkät berör alla de varor som enligt företagens bokföring hör till omsättningstillgångarna. Enligt den nya bokföringslagens (655/73) 12 § består omsättnings- tillgångarna av nyttigheter, vilka avses att överlätas eller förbrukas som sådana eller i förädlad skick. Till omsättningstillgångarna hör alltså råmaterial, varor i arbete, av företaget tillverkade färdiga varor samt han- delsvaror. Till omsättningstillgångarna hör även för- säljning avsedda biprodukter och tillverkningsavfall, hjälpmaterial och tillbehör, som behövs för tillverknin- gen samt emballage.

I lagren ingår även utomlands belägna varulager samt bindande anskaffningsavtal i det fall att de hör till företagens omsättningstillgångar. I trävarulagren ingår förutom lagren på fabriksområdet även av företaget ägda trävaror ute i skogarna, utmed fjärrtransportlederna och i transportererna. De lager som uppkommer i samband med premiearbete meddelas av det företag på vars uppdrag pre- miearbetet utförs.

Lagertyper

1. Material och förnödenheter: Inköpta material, halv- fabrikat, delar och övriga varor, som är avsedda att användas i egen tillverkning. Till denna grupp hör även emballage samt sådant vid tillverkningen utnytt- jat hjälpmaterial och tillbehör som slipstenar, borrar- bett och sprängämnen, som inte övergår till produkten. Bränsle och smörjmedel förs till denna grupp endast i det fall att de ingår som egentligt råmaterial i den tillverkade varan.
2. Bränsle och smörjmedel: Alla bränsle och smörjmedel, som används för den egna tillverkningen eller annars för eget bruk. Bränsle och smörjmedel, som parti- eller detaljhandelsföretag säljer, hör till gruppen "handelsvaror".
3. Varor i arbete: Alla varor under arbete. Hit hör också sådana av företaget självt tillverkade halvfabrikat, som är avsedda att ytterligare bearbetas inom företaget. Halvfärdiga, för försäljning avsedda varor hör även till denna grupp.
4. Färdigvaror av egen tillverkning: Av företaget till- verkade varor som är avsedda att överlätas som sådana.
5. Handelsvaror: Allt material, alla varor och tillbehör, som företaget inköpt för att sälja som sådana.

Värdering av lagren

Metoden med vilken lagren har värderats bör alltid uppges. Det sker genom att anteckna kry s i rutan samt vid behov anteckna datum för vederbörande alternativ. Ifall inget av alternativen för värderingsmetoden lämpar sig för företaget, nämnet på den värderingsmetod företaget utnyttjat uppges i punkten "Annat" och en kort redogörelse för värderingsmeto- den ges i punkten "Kommentarer och anmärkningar".

OBS! EVENTUELLA LAGERRESERVERINGAR FÅR INTE AVDRAS FRÅN LAGRENS VÄRDE.
LAGRETS VÄRDE MEDDELAS I PARTI- OCH DETALJHANDELN UTAN OMSÄTTNINGSSKATT